

Projekt VHÚ Praha pomohl po téměř sto letech doplnit historii návštěvy Aero Ab-11 v Nizozemsku

22.7.2026 - | Vojenský historický ústav Praha

Přípravy projektu ke 100. výročí propagačního letu Aero Ab-11 přinesly nečekaný mezinárodní výsledek. Vojenský historický ústav Praha při přípravě výročí oslovil také Nizozemský institut vojenské historie (Nederlands Instituut voor Militaire Historie - NIMH) s informacemi o restaurování letounu Aero Ab-11 a jeho historické cestě Evropou. Světlemodrý letoun Aero Ab-11 si mohou návštěvníci prohlédnout ve čtvrtek 23. července v Leteckém muzeu Kbely. Od 9 do 13 hodin bude v rámci připomínky 100. výročí návratu z mimořádného propagačního letu vystaven společně s nejnovějším letounem společnosti Aero - L-39 Skyfox. Letecké muzeum Kbely mimořádně otevře již v 9 hodin.

Při přípravě projektu ke 100. výročí propagačního letu Aero Ab-11 objevil pracovník Vojenského historického ústavu Praha Jiří Reichl v digitální sbírce Nizozemského institutu vojenské historie (Nederlands Instituut voor Militaire Historie - NIMH) několik kvalitních fotografií z krátké návštěvy letounu na dnes již neexistujícím letišti Waalhaven v Rotterdamu. Obrátil se proto na hlavního kurátora obrazových materiálů Caspera van Bruggena s informacemi o připravovaném výročí, restaurování letounu Aero Ab-11 i jeho posádce.

Na základě poskytnutých informací doplnil Casper van Bruggen popisky fotografií o jméno pilota Viléma Stanovského, mechanika Františka Šimka i správný rok jejich pořízení. Při dalším pátrání navíc objevil další tři dosud nepublikované fotografie, které nechal naskenovat a zpřístupnit v digitální sbírce Nizozemského institutu vojenské historie.

„Kontakt s Jiřím Reichlem znovu ukázal, jak cenné je, když se vojenskohistorické ústavy a muzea navzájem nacházejí a mohou si tak doplňovat a rozšiřovat své vzájemné znalosti. Díky tomuto skvělému a mnohostrannému projektu věnovanému letounu Ab-11 a skutečnosti, že Jiří objevil v naší online fotobance NIMH velmi užitečné a zajímavé fotografie tohoto letounu, jsme mohli naši malou fotografickou sérii z krátké návštěvy letounu v Nizozemsku doplnit o cenné a přesné informace. Díky tomu fotografie získaly větší historickou hloubku a jsou nyní ještě zajímavější,“ uvedl Casper van Bruggen, hlavní kurátor obrazových materiálů Nizozemského institutu vojenské historie.

Přestože zastávka byla skutečně blesková (trvala přibližně dvě hodiny), byly při ní pořízeny zajímavé fotografie, které si můžete prohlédnout na webových stránkách: www.nimh.nl; Konkrétně fotografie Ab-11 a Stanovského se Šimkem jsou na tomto odkazu. ***Fotografie uveřejněné v tomto článku jsou zveřejněny se souhlasem Nizozemského institutu vojenské historie (NIMH), který je jejich správcem a jsou chráněny jejich autorskými právy.***

Pokud vás zajímá podrobnější popis zastávky v Rotterdamu, přečtěte si, jak Stanovský se Šimkem z původně plánované třídní cesty udělali jednodenní.

„Po jednodenním pobytu v Londýně uskutečnil št. kpt. STANOVSKÝ další tři etapy svého letu v jednom dni, ačkoliv byly proponovány na tři dny. Odletěl z Londýna v pátek 25. t. m. ráno v 9 hod. 15 min. a přistál v Bruselu v 11 hod. 15 min., uletěl trať 325 km za 2 hod. průměrnou rychlostí 163 km/hod. Byl zde uvítán československým vyslancem a belgickými zástupci. Rozhodnut pokračovati ihned v cestě, odstartoval již ve 12 hod. 35 min. směrem na Rotterdam, kam dospěl ve 13 hod. 25

min. Trať 135 km uletěl za 50 minut průměrnou rychlostí 162 km/hod. Po uvítání za necelé dvě hodiny nastoupil třetí etapu, opustiv Rotterdam v 15 hod. 10 min. Přelétl holandské hranice u Bourtange, minul ústí Labe, přetel poloostrov Šlesvicko-Holštýnský, průlivy baltské a přistál v Kodani v 19 hod., uletěv trať 700 km za pouhé 3 hod. 50 min. průměrnou rychlostí 183 km/hod.,“ píše se v Aero Bulletinu číslo 17, který byl distribuován zákazníkům firmy Aero 26. 6. 1926. Tato hlášení jsou badatelům dostupná v Archivu Národního technického muzea, 747 Bittnerova sbírka, sv. 308 Aero Ab. 11/A 11 HS III.

26. června 1926

London 09:15 → Brussels 11:15

Brussels 12:35 → Rotterdam 13:25

Rotterdam 15:10 → Copenhagen 19:00

Celkem: 1,160 km v jednom dni za 6 h 40 min - průměrná rychlost 174 km/h - celkově do Kodaně uletěli 7.160 km

Další hlášení a zajímavosti k letadlu Aero Ab-11 si můžete přečíst ve speciální rubrice 100 let od unikátního letu Aero Ab-11 na tomto webu.

Vyvrcholením projektu bude Setkání století v Leteckém muzeu Kbely

Mezinárodní spolupráce s Nizozemským institutem vojenské historie je jedním z výsledků projektu připomínajícího 100. výročí letu Aero Ab-11. Vyvrcholením projektu bude ve čtvrtek 23. července 2026 mimořádné Setkání století v Leteckém muzeu Kbely.

Přesně sto let od návratu letounu Aero Ab-11 z propagační cesty dlouhé více než 15 000 kilometrů se zde symbolicky setká historický letoun Aero Ab-11 s jeho nejmodernějším následovníkem – letounem Aero L-39 Skyfox.

Návštěvníci budou mít jedinečnou možnost vidět vedle sebe dva letouny značky Aero, které od sebe dělí celé století. Posádky obou strojů přitom absolvovaly podobnou misi – představit československé, respektive české letectví světu. Zatímco Aero Ab-11 se v roce 1926 vydalo na propagační let přes 23 zemí na třech kontinentech, L-39 Skyfox v uplynulých měsících navázal na tuto tradici během svého zahraničního prezentačního turné.

Historický letoun Aero Ab-11 připomíná mimořádný úspěch československého leteckého průmyslu z roku 1926, zatímco Skyfox dokládá, že značka Aero i po sto letech vyrábí letadla, která reprezentují české letectví ve světě.

Oba letouny budou moci návštěvníci Leteckého muzea Kbely vidět vedle sebe pouze ve čtvrtek 23. července přibližně do 13 hodin. Půjde o jedinečné symbolické setkání dvou letounů značky Aero, které od sebe dělí celé století. Poté letoun Aero L-39 Skyfox odletí za dalšími povinnostmi z 24. základny dopravního letectva, která sousedí s Leteckým muzeem Kbely. Veliteli základny brigádnímu generáloví Jaroslavu Faltovi i jeho kolegům děkujeme za vstřícný přístup při přípravě tohoto ojedinělého počínu.

O unikátní let se zajímají také média. Připomeňte si některé mediální výstupy:

21. července 2026 - Deník.cz - Pražský deník - Vojenské letouny osloví Prahu: gripeny míří nad Vítkov, skyfox do Kbel

4. července 2026 - Česká televize - Z metropole - Reportáž o Leteckém muzeu Kbely - informace o tom, že LM Kbely je otevřeno již 58 sezon. Rozhovor s vedoucím LM Kbely Miroslavem Kholem o sbírkách a fungování muzea a restaurátory Petrem Ježkem a Jindřichem Zimákem o renovaci Aero Ab-11. Zajímavosti ze sbírek i představení unikátního osvětlovacího vozu Praga R z roku 1914; nahlédnutí do areálu Stará Aerovka

25. května 2026 - Prima CNN - Nový den - 100. výročí letu Aera Ab-11 - vedoucí Leteckého muzea Kbely Miroslav Khol hovoří o tom, že přesně před 100 lety startoval z Letiště ve Kbelích letoun Aero Ab 11, který je renovován ve sbírce VHÚ Praha

12. května - Rádio Praha - Historické stroje i světové unikáty na jednom místě. Letecké muzeum Kbely patří k evropské špičce; video příspěvek z LM Kbely od redaktorky Sabiny Vosecké najdete po kliknutí na [TENTO ODKAZ](#) (facebook shorts)

25. dubna 2026 - CNN PRIMA NEWS - Letecké muzeum zahajuje sezonu - Rozhovor redaktora Karla Rychlého s kurátorem Letecké sbírky Janem Sýkorou -

24. dubna 2026 - Česká televize - Události komentáře - PŘÍBĚH Aero Ab-11 - ředitel historicko-dokumentačního odboru Jiří Rajlich osvětluje unikátnost letu Aera Ab-11 v roce 1926 přes 23 zemí a 3 kontinenty (začátek rozhovoru v čase záznamu 6min 0sec)

24. dubna 2026 - iDnes.cz - Technet - Nouzová přistání a dramatické momenty. Kdyby Aero Ab-11 mohlo vyprávět

22. dubna 2026 - EFE Agency (Agencia EFE - Spanish News Agency /španělská tisková agentura/ - 4. největší na světě) - República Checa recuerda el centenario de un mítico vuelo a 23 países en tres continentes - videoreportáž o dokončování renovace letounu Aero Ab-11. Let před 100 lety vzbudil značnou pozornost ve Španělsku (přistál v Madridu a v Barceloně)

21. dubna 2026 - ABC.ES - /přední španělské online médium/ - República Checa recuerda el centenario de un mítico vuelo a 23 países en tres continentes

21. dubna 2026 - EPA - Evropská tisková agentura - finální kompletaci letounu Aero Ab-11 zachytil fotograf Martin Divíšek: Replica of the Aero Ab 11 to go on display

21. dubna - Pražská drbna - Letecké muzeum Kbely v sobotu představí zrekonstruovaný dvouplošník Aero Ab-11

21. dubna 2026 - SwissInfo - República Checa recuerda el centenario de un mítico vuelo a 23 países en tres continentes

<https://www.vhu.cz/projekt-vhu-praha-pomohl-po-temer-sto-letech-doplnit-historii-navstevy-aero-ab-11-v-nizozemsku>